

• DUTCH WEDNESDAY / CLEVERINGALEZING

ZOEKEN NAAR VUUR - NIEUWS UIT ONS VERSTE VERLEDEN

Zes à zeven miljoen jaar geleden deelden mens en chimpansee voor het laatst een gemeenschappelijke voorouder. Geologisch gezien een korte tijdsperiode. Toch heeft de mens zich in deze periode tot een uitzonderlijke primaat ontwikkeld - met bijvoorbeeld een brein dat drie keer groter is dan dat van een chimpansee, een sterke afhankelijkheid van materiële hulpmiddelen en verspreiding over de hele wereld.

De archeologie is één van de disciplines die deze ontwikkeling van de menselijke soort bestudeert. Door integratie van data uit de archeologie, fysieke antropologie, genetica en andere bio-moleculaire methodes is onze kennis van het vroegste menselijke verleden enorm toegenomen, maar er blijven genoeg raadsels over.

Een van de grootste betreft de rol van vuur in de vroege menselijke evolutie. Behalve de mens maakt geen enkele andere primaat gebruik van vuur. Wanneer ging de mens vuur gebruiken, en hoe belangrijk is dat geweest voor de ontwikkeling van onze eigenschappen? In de Cleveringalezing, de komende Dutch Wednesday, zal Wil Roebroeks aan de hand van dit fel bediscussieerde thema laten zien hoe archeologen onze vroegste prehistorie bestuderen en welke raadselachtige resultaten dit soms oplevert.

WIL ROEBROEKS IS HOGLERAAR ARCHEOLOGIE VAN DE OUDE STEENTIJD AAN DE UNIVERSITEIT LEIDEN. HIJ HEEFT INTERNATIONAAL NAAM GEMAAKT MET ONDERZOEK NAAR NEANDERTHALERS EN NAAR DE MIGRATIE VAN DE EERSTE MENSEN. ROEBROEKS WON IN 2007 DE SPINOZAPRIJS, 'VOOR ZIJN ORIGINELE OBSERVATIES OVER VROEGE MENSCHTIGEN EN DE ONTWIKKELING VAN DE MENSSELIJKE SAMENLEVING'.

• NEDERLANDSE SALONS

KLEREN MAKEN DE MAN - REMBRANDT EN DE MODE

Rembrandt schepte duidelijk plezier in de weergave van kostuumdetails. Hij maakte opzettelijk gebruik van kleding om het karakter of de sociale status van de modellen in zijn portretten te benadrukken. In zijn historiestukken speelden de vaak rijke kostuums een cruciale rol om het verhaal te verduidelijken of de dramatiek te vergroten. De vaak prominente weergave van kleding draagt in belangrijke mate bij aan de grote variëteit van zijn schilderijen. Marieke de Winkel laat in haar lezing zien hoe dit onderbelichte aspect in het oeuvre van Rembrandt in vele, vaak onverwachte opzichten kan bijdragen tot een beter begrip van zijn werk.

REMBRANDT EN SASKIA, 1635

MARIEKE DE WINKEL STUDEERDE AF IN DE KUNSTGESCHIEDENIS AAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM EN BEHAALDE EEN MA IN HISTORY OF DRESS AAN HET LONDENSE COURTAULD INSTITUTE. IN 2003 PROMOVEERDE ZIJ OP HET PROEFSCHRIFT *FASHION AND FANCY. DRESS AND MEANING IN REMBRANDT'S PAINTINGS*.

Agenda

Woensdag 9 november 18:30

Dutch Wednesday/Cleveringalezing.

Professor Wil Roebroeks, Universiteit Leiden: *Quest of fire: News from our deep past*. Locatie: NIP. Toegang gratis, aanmelding vereist.

16-18 november

Cursus tolken. Locatie: NIP. Inschrijvingen: bel 327 08 87, of schrijf naar info@nispb.ru

Woensdag 23 november 18:30

Pepernoten bakken. Met aansluitend de Nederlandse griezelfilm 'Sint' van Dick Maas (niet voor kinderen!) Locatie: NIP

23-25 november

Forum: 'Museum en kindercultuur: actieve deelname, spel en plezier' Zie ook: museum12345.ru/cat/673/ru

Donderdag 24 november 18:30

Nederlandse salons, lezingencyclus over Nederlandse cultuur in samenwerking met de Hermitage. Alla Kamtsjatova: 'Onopgeloste raadsels bij Jeroen Bosch'. Mensjikovpaleis, Universiteitskade 15.

Vrijdag 2 december 19:00

Avondje van Sinterklaas! Locatie: NIP

Donderdag 15 december 18:30

Nederlandse salons, Marieke de Winkel: 'Fashion & Fancy: de betekenis van kleding in de schilderkunst van Rembrandt'; tevens vertoning van een jurk, gemaakt naar voorbeeld van een schilderij van Bartholomeus van der Helst & live Oude Muziek. Locatie: Mensjikovpaleis, Universiteitskade 15.

HOE VERTELLEN WE HET DE KINDEREN ?

Al voor de zevende keer wordt de herfstvakantie voor scholieren in Petersburg opgeluisterd door museumfestival 'De kinderdagen van Sint-Petersburg'. Scholieren krijgen zo alle kans via spel- en onderwijsprogramma's de musea van de stad beter te leren kennen. Dit jaar is er tijdens het festival, van 23 tot 27 november, een forum belegd voor specialisten onder de naam: 'Museum en kindercultuur: actieve deelname, spel en plezier.' Op uitnodiging van het NIP zal de Nederlandse museologe Irina Leifer een lezing en een masterclass houden over het thema: 'Hoe belichten musea gevoelige historische en maatschappelijke kwesties?' Ze buigt zich over de vraag hoe men als museum in gesprek kan raken met jongeren over de lastige vragen waarmee ze in deze tijd worden geconfronteerd.

IRINA LEIFER
WERD GEBOREN IN MOSKOU, MAAR STUDEERDE AF AAN DE REINWARDT ACADEMIE,

DE AMSTERDAMSE HOGESCHOOL VOOR DE KUNSTEN, AFDELING MUSEOLOGIE. ZIJ ONTWIKKELT KINDERPROGRAMMA'S VOOR NEDERLANDSE MUSEA OP BASIS VAN DE LEERMETHODES VAN DE RUSSE PSYCHOLOOG LEV VYGOTSKIJ (1896-1934).

• CATALOGUS

TOWARDS THE OTHER

TOWARDS THE OTHER; AN EXHIBITION OF VIDEO ART ABOUT MIGRATORY CULTURE (TWEETALIG: RUSSISCH-ENGELS); MET BIJDRAGEN VAN MIEKE BAL E.A. VERKRIJGBAAR OP HET NIP.

Van de afgelopen tentoonstelling 'Towards the Other' van Mieke Bal en 'Sjto Delat' is een tweetalige catalogus uitgekomen met een rijk geïllustreerd overzicht

van de vertoonde films, met interviews en essays over migratie, (the making of) videokunst en de totstandkoming van deze bijzondere tentoonstelling.

Woensdag 22 december 19:00

Karaoke. Het Nederlandse lied, van smartlap tot polderreggae. Locatie: NIP

26 december - 10 januari

Het NIP is wegens vakantie gesloten

NIEUW!

Actuele informatie over het NIP is voortaan ook op Facebook te volgen (zoek onder: Nederlands Instituut in Sint-Petersburg), met foto's, persverslagen en relevante links. Daarnaast verschijnt binnenkort de vernieuwde versie van onze website met het programma voor 2012.

Het Nederlands Instituut in Sint-Petersburg (NIP) is in 1997 opgericht door de Universiteit van Amsterdam, Rijksuniversiteit Groningen, Universiteit Leiden, Universiteit Utrecht, Radboud Universiteit Nijmegen en de Vrije Universiteit Amsterdam. Adres: Kaloezjski Pereoelek 3; tel.: +7 (812) 327 08 87; email: info@nispb.ru

WERKEN IN DE HERMITAGE

Inmiddels zit ik alweer een maand in Rusland, waar ik dankzij de onderzoeksbeurs van het NIP nu nog twee maanden mag verblijven om mijn onderzoek naar patronen in de verhouding van aminozuren in bindingsmaterialen in schilderijen te voltooien. Al even uniek is het feit dat dit onderzoek plaatsvindt aan de wetenschappelijke afdeling van de Hermitage.

Afgelopen april nam ik als masterstudent scheikunde deel aan de studiereis van het cluster Moleculaire Wetenschappen van de Radboud Universiteit in Nijmegen. Bestemming: Sint Petersburg en Helsinki. Tijdens dit bezoek werd ook de onderzoeksafdeling van de Hermitage bezocht, waar men onderzoek doet naar de aanwezige kunstvoorwerpen. Na de zeer interessante rondleiding werden er kaartjes uitge-

wisseld en daarmee was de eerste stap gezet. Na veel heen en weer e-mailen mocht ik uiteindelijk een project komen doen bij de Hermitage.

In het begin had ik er redelijk veel moeite mee om hier te zijn. Hoewel ik hier ook al tijdens de studiereis geweest was, is hier wonen een heel andere ervaring. Je bent geen toerist meer, maar een inwoner. Al snel kwam ik erachter dat ik met mijn beginnerscursus Russisch niet erg ver zou komen. Gelukkig kan ik wel Russisch lezen en lijken veel woorden qua uitspraak nog op het Nederlands. Naast de taalbarrière hielp het feit dat ik hier helemaal in mijn eentje zit ook niet mee. Ik voelde me in het begin dan ook flink eenzaam.

Gelukkig verbeterde dat snel. Mijn collega's bij de Hermitage zijn erg aardig en ze lijken blij te zijn dat ik er ben om hen te helpen bij hun onderzoeken. Het is me opgevallen dat Russen veel doen voor mensen die ze kennen, terwijl

men op straat elkaar nauwelijks een blik gunt. Daarnaast is mijn vooroordeel over de bureaucratie in Rusland bevestigd. Alleen al de administratie voor mijn werknemerspasje op orde brengen duurde bijvoorbeeld al een hele dag.

Al met al is het een hele ervaring en heb ik het hier toch best naar mijn zin. Ik ben benieuwd wat de komende twee maanden nog gaan brengen, zowel op het wetenschappelijke vlak als daarbuiten.

SANDER HABETS
IS MA-STUDENT SCHEIKUNDE AAN DE RADBOUD UNIVERSITEIT NIJMEGEN, EN BURSAAL VAN HET NEDERLANDS INSTITUUT.